

Розвиток «Центру» ми можемо назвати швидким, але плідним. Відкриття «Центру» відбулося у 1984 році, коли державний комітет заснував Дослідницький інститут з іноземної мови та прикладної лінгвістики на базі Гуандунського університету іноземних мов та зовнішньої торгівлі (м. Гуанчжоу). Вже у 1988 році головні дисципліни Дослідницького інституту з іноземної мови та прикладної лінгвістики затверджено як дисципліни державного значення, а у 2000 році інститут проголошено як Головний центр дослідження гуманітарних та соціальних наук Міністерства освіти КНР[1].

Першими дослідниками «Центру» стали такі видатні вчені з прикладної лінгвістики як Гуй Шічунь (桂诗春), Лі Сяоцзюй (李筱菊), Хе Цзижан (何自然), Хуан Цзяньхуа (黄建华), Цянь Гуаньянь (钱冠连) та інші. Завдяки плідній праці вчених та безперервного реформування протягом 30 років, «Центр» став дуже яскравим прикладом розвитку науки у Китаї, через постійне поширення кола досліджень. Найголовнішими трьома напрямками на сьогодні є дослідження іноземних мов, аналіз дискурсу соціуму та суспільства, а також вивчення питань сутності мови. Щодо дослідження іноземної мови, головними питаннями є всебічне вивчення набуття двомовності та білінгвізму, а саме оволодіння іноземною мовою, перевірка знань, психолінгвістика, прикладна лінгвістика, лексикографія та ін. [2].

На нашу думку, дуже цінним є досвід дослідження новітніх принципів викладання іноземної мови, вивчення іноземної мови, тестування та реформування системи організації державного іспиту з іноземної мови, доробки з дослідження викладання такої дисципліни як «Іноземна мова та прикладна лінгвістика» у вищих навчальних закладах КНР. Набутий аналіз досвіду Китаю дасть змогу реформувати національний стандарт з даної спеціальності, систематизувати методику викладання прикладної лінгвістики у вищих навчальних закладах України.

Список використаних джерел

1. 教育部人文社会科学重点研究基地广东外语外贸大学外国语言学及应用写研究中心 = «Національний дослідницький центр з лінгвістики та прикладної лінгвістики» [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.clal.org.cn/zxgk1/zxjj.htm> – Загол. з екрана. – Мова кит.
2. 刘涌泉, 乔毅《应用语言学》= Лю Юнцюань, Цяо І. «Прикладна лінгвістика». – 上海外语教育出版社. – 1991.

УДК 37. 012

ГУЧКАНЮК А.
МАЙБОРОДА І.Е.
Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО СПРИЙМАННЯ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Образотворче мистецтво – один з найважливіших предметів у початковій школі, адже в процесі виховання та творчого розвитку особистості саме урок образотворчого мистецтва відіграє значущу роль, допомагаючи дитині увійти у світ

творчості та краси й прилучитися до скарбів художньої культури. Образотворче мистецтво справляє на людину чи не найефективнішу дію, бо завдяки своїй універсальності плідно розвиває її емоційно-чуттєву сферу, поглиблює знання, інтенсифікує візуальний і сенсорний досвід, формує загальну та естетичну культуру. І певною мірою впливаючи на внутрішній світ дитини, образотворче мистецтво залучає її до людських емоцій, виховує здатність орієнтуватися в навколишньому житті, пробуджує сприйнятливості до прекрасного, стимулює розвиток образного мислення, асоціативної пам'яті, художньої уяви. Стаючи зв'язком для ідей і почуттів, загальною мовою для різних видів мистецтв, воно олюднює інші галузі пізнання дитини, збагачує її духовне життя.

Вплив сприймання творів мистецтва на становлення особистості дитини, її розвиток надзвичайно вагомий. Без виховання з дитячих років поваги до духовних цінностей рідної національної та світової культури, здатності розуміти й шанувати мистецтво, без пробудження творчої активності неможливе становлення всебічно розвиненої особистості [1].

Сприймання художніх творів є складним процесом, головними умовами якого є: життєвий досвід, рівень естетичного розвитку, а також індивідуальні особливості.

Процеси ознайомлення, сприймання та оцінювання мистецьких творів різняться за своєю специфікою. Так, ознайомлення з творами образотворчого мистецтва спрямоване передусім на задоволення пізнавально-інформативних потреб та формування у молодших школярів уявлень про місце та значення даного виду мистецтва в житті людини і суспільства, його вплив на розвиток загальної та естетичної культури особистості; особливості діяльності фахівців різних художніх професій; місце образотворчого мистецтва в структурі інших видів мистецтв. Основною метою сприймання та оцінювання мистецьких творів є формування в учнів навичок пізнання твору образотворчого мистецтва як картини цілісності та гармонії оточуючого світу, відчуття його образної природи у єдності змісту та форми; орієнтування щодо його естетичної цінності, адже сприймання твору мистецтва повинне створювати цілісне, емоційне уявлення про нього, як єдиний організм, в якому виражальні засоби тісно пов'язані між собою та підпорядковані змісту.

Систематизоване, цілеспрямоване, послідовне та планомірне залучення школярів до сприймання та оцінювання мистецьких творів доцільно починати з 1-го класу, коли учні ще з великою зацікавленістю ставляться до образотворчого мистецтва, шукаючи в ньому не лише задоволення пізнавальних, діяльнісних та творчих потреб, але й своєрідну емоційну «підтримку». Щоб уникати традиційно-формального опанування школярами мистецьких творів, бажано урізноманітнювати форми, методи, прийоми та засоби навчання, не обмежуючись такими застарілими, як уроки - бесіди, на яких перевага надається інформуванню про час створення, ідею та сюжет твору мистецтва на шкоду висвітлення його художньо-образної цінності.

Вчителеві слід обов'язково зважати на вікові особливості учнів, оскільки в різному віці діти по-різному сприймають побачене. Відтак, добираючи художні твори для сприймання та оцінювання, треба обов'язково враховувати вікові

відмінності юних глядачів, що потребує використання різноманітних підходів до організації естетичного сприймання та оцінної діяльності.

Неперевірену роль для організації та здійснення естетичного сприймання відіграє природа. Ще геніальний Леонардо да Вінчі писав: «У наставниці я взяв собі природу, учительку всіх вчителів...». Адже природа справді виступає найпершою в художньому втіленні як звичне середовище, де живе, розвивається, творить людина. І мистецькі твори за умов їх адекватного сприймання дають дитині змогу «дивитися на природу новими очима, адже через бачення природи художником активізується уява та творчі можливості людини» [2].

Тому особливо важливим етапом організації естетичного сприймання є колективні екскурсії «в природу» з подальшим обговоренням побаченого та створенням довільних замальовок або етюдів.

Поглибленню естетичного сприймання може сприяти й органічне залучення дітей до різних ігрових ситуацій. Ефективними в цьому плані можуть бути методи т.зв. «заміщення» або «занурення в ситуацію». Враховуючи активну рухову реакцію молодших школярів у процесі споглядання мистецьких творів, учитель моделює такі ігрові ситуації, за яких діти уподібнюються персонажам картини, діють в уявних умовах зображеної події. Діти з великим задоволенням «обігрують» певну «роль» за допомогою міміки, голосу, жестів. Крім персонажів-людей, у формі пантоміми вони залюбки зображують дерева, що схилиються під вітром, сніг та листя, птахів, що відлітають, море, що хвилюється та ін.

Досить ефективним в організації сприймання мистецьких творів є метод порівняння, особливо при розкритті ролі мистецтва у житті кожної людини.

Стимулювати естетичне сприймання мистецьких творів доцільно за допомогою порівняння їх з музичними або літературними аналогами. Досить ефективними є і деякі «супутні» прийоми: вибір дітьми після споглядання твору образотворчого мистецтва, пісень або віршів, різних кольоросполучень та власних образотворчих або вербальних інтерпретацій, перегляд та порівняння подібних за тематикою, колоритом чи композицією творів [2].

Звичайно, в арсеналі кожного учителя є ще й інші методичні прийоми та засоби навчання дітей щодо сприймання та оцінювання творів образотворчого мистецтва. І педагог, творчо підходячи до організації естетичного сприймання, добирає такі з них, які стануть, на його думку, найрезультативнішими в кожному конкретному випадку відповідно до поставленої мета. Основна ж мета організації естетичного сприймання в початковій школі в тому, щоб кожна дитина була спроможна не лише інтуїтивно, але й свідомо сприймати красу довкілля та його художньо-образне відображення в творах мистецтва.

Отже, за умов оптимальної організації сприймання та оцінювання творів образотворчого мистецтва у більшості молодших школярів поглиблюється пізнання, розвиваються навички сприйняття художнього образу як однієї з основних естетичних цінностей твору, удосконалюється оцінна діяльність. Крім цього, емоційні переживання від сприйнятих мистецьких творів мають для багатьох дітей цілком конкретну особистісну цінність.

Список використаних джерел

1. Красовська О.О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі [навч. посібник] / О. О. Красовська. – Львів: «Новий світ – 2000», 2012. – 292с.

2. Методичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі ...:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studopedia.su/9_51040_I-metodichni-zasadi-vikladannya-obrazotvorchogo-mi.

УДК:373.3.016:51:908

ДАЛЕКОРЕЙ О.І.
ЛБА О.М.
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО РІДНОГО КРАЮ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

На сучасному етапі розвитку суспільства завданням педагогів є така організація навчально-виховного процесу, щоб він сприяв становленню особистості учня, виробляв у нього індивідуальний стиль життя, допомагав свідомо засвоїти морально духовні цінності, на їх основі плекати власні особистісні надбання, покладати на себе відповідальність, здійснювати свідомий життєвий вибір.

Народознавчий матеріал є невичерпним багатством для виховання справжнього українця, школяра – маленького патріота з усіма загальнолюдськими якостями: доброї, працюючої, люблячої, милосердної людини. Народознавчий матеріал – цілюще джерело для виховання позитивних моральних якостей. Адже, знання народних звичаїв, традицій, їх наслідування необхідно людям, які проживають, будують і в майбутньому будуватимуть Україну. Народні надбання – це святиня для кожного українця. Тому необхідно прилучати учнів до цих джерел не тільки на уроках української мови та літератури, історії чи правознавства, а й на уроках математики.

До загальної народної скарбниці належить і народна математика. Вивчення народної математики, ознайомлення зі способами лічби, народними мірами, народним математичним письмом є складовою частиною дослідження історії народу.

Вивчення еволюції мір і ваги має велике значення для дослідження економічного й культурного розвитку народу. Знайомство з мірами і способами вимірювань дає можливість дізнатися про просторові уявлення народу, про його відомості з геометрії, лічби і таким чином дослідити еволюцію математичних знань.

Простежити за всім багатством так званої народної математичної думки, а отже, й математики в її етнографічній давності, ознайомити дітей з окремими своєрідними способами лічби і вимірів у минулому в зв'язку з усією історією народу цікаво і потрібно вихователю дошкільного закладу.[1]

Є чимало своєрідного і самобутнього в розумовому розвитку кожного народу. Щоправда, творці народних способів лічби, математичного письма, відмінностей у методах вимірів здебільшого невідомі в історії науки. Але те, про що пощастило

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>